

Været i vekstsesongen 2017

Sommeren 2017 var litt varmere enn normalen ved de fleste av målestasjonene som er omtalt i denne artikkelen. Vårtemperaturen lå også høyere enn normalt de fleste steder i Sør-Norge, og betydelig over normalen i september langs kysten fra Bergen og nordover. Nedbørsummen for månedene mai til og med september varierte fra 71 til 149 % av normal nedbør. Mest nedbør ble registrert på Østlandet, Sørlandet og sørlige deler av Vestlandet. Minst nedbør i forhold til normalen ble målt ved stasjoner fra Trøndelag til Troms. Nedbørmengdene varierte mye over korte avstander om sommeren.

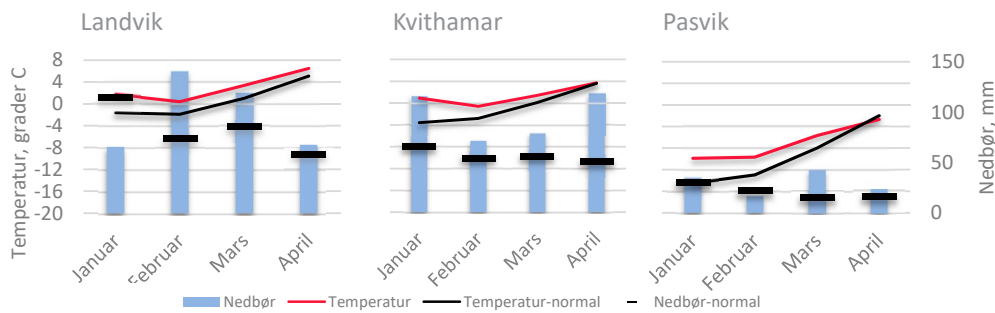
Vinter og vår

Ved de fleste av målestasjonene ble det registrert betydelig høyere temperatur enn normalt i perioden januar-mars. I april var månedstemperaturen nær normalen ved flere av stasjonene i Sør-Norge, mens enkelte stasjoner i Trøndelag og Nord-Norge hadde lavere temperatur enn normalt. I følge Klimatologisk månedsoversikt fra Meteorologisk institutt fikk Nord-

land og Troms mest nedbør i januar og mars, mens Vestlandet fikk relativt mest nedbør i april. Enkelte steder på Østlandet fikk under halvparten av normal nedbør både i januar, mars og april.

Mai

Månedstemperaturen for de fleste av stasjonene var

Figur 1. Månedsmiddel for temperatur og månedlig nedbørsum ved NIBIOs målestasjoner Landvik i Aust-Agder, Kvithamar i Trøndelag, Pasvik i Finnmark for januar til april 2017 sammenlignet med normalverdier (1961-1990)

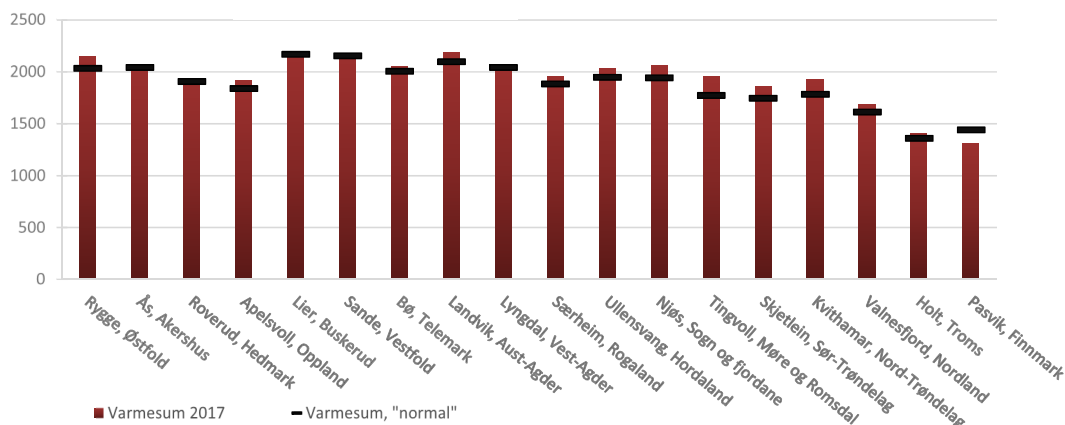
nær normalen i mai. De største avvikene ble registrert i Nord-Norge der enkelte stasjoner hadde 1,5–2,5 grader lavere temperatur enn normalt, mens det var opptil 1,5 grader varmere enn normalt ved enkelte stasjoner i Sør-Norge. Relativt mest nedbør ble registrert ved enkelte stasjoner på Østlandet med 130–150 % av normalen.

Juni

Ved målestasjonene i Sør-Norge var temperaturen i juni i nær normalen. Fra og med Trøndelag og nordover ble det registrert litt høyere temperatur enn normalt, bortsett fra i Pasvik der junitemperaturen var nesten tre grader under normalen. Av de 18 stasjonene som er med fikk Ås, Lier, Bø, Landvik, Ullensvang og Kvithamar betydelig mer nedbør enn normalt i juni, mens de øvrige stasjonene fikk mer normale mengder. Holt i Tromsø fikk omtrent halvparten av normal nedbør, og det samme gjorde stasjoner i Hedmark. Nedbørmengdene som ble registrert ved våre stasjoner varierte mye over korte avstander, og det er ikke lett å finne noe klart geografisk mønster i fordelingen.

Juli

Også i juli var månedstemperaturen nær normalen, med noen få unntak. Ved enkelte stasjoner i Trøndelag ble det registrert månedsmiddeltemperatur som var nesten 2 grader varmere enn normalen. Det ble registrert store nedbørmengder i Vest-Agder, Rogaland, og sørlige deler av Hordaland, og ved stasjonene Lyngdal og Særheim ble det målt over 150 % av normal månedsnedbør for juli.

Figur 2. Varmesum (graddager) i perioden mai – september 2017 ved utvalgte målestasjoner fra Østfold til Finnmark. Verdiene er satt opp mot temperatur-normalene (1961-90) for månedene mai – september.

August

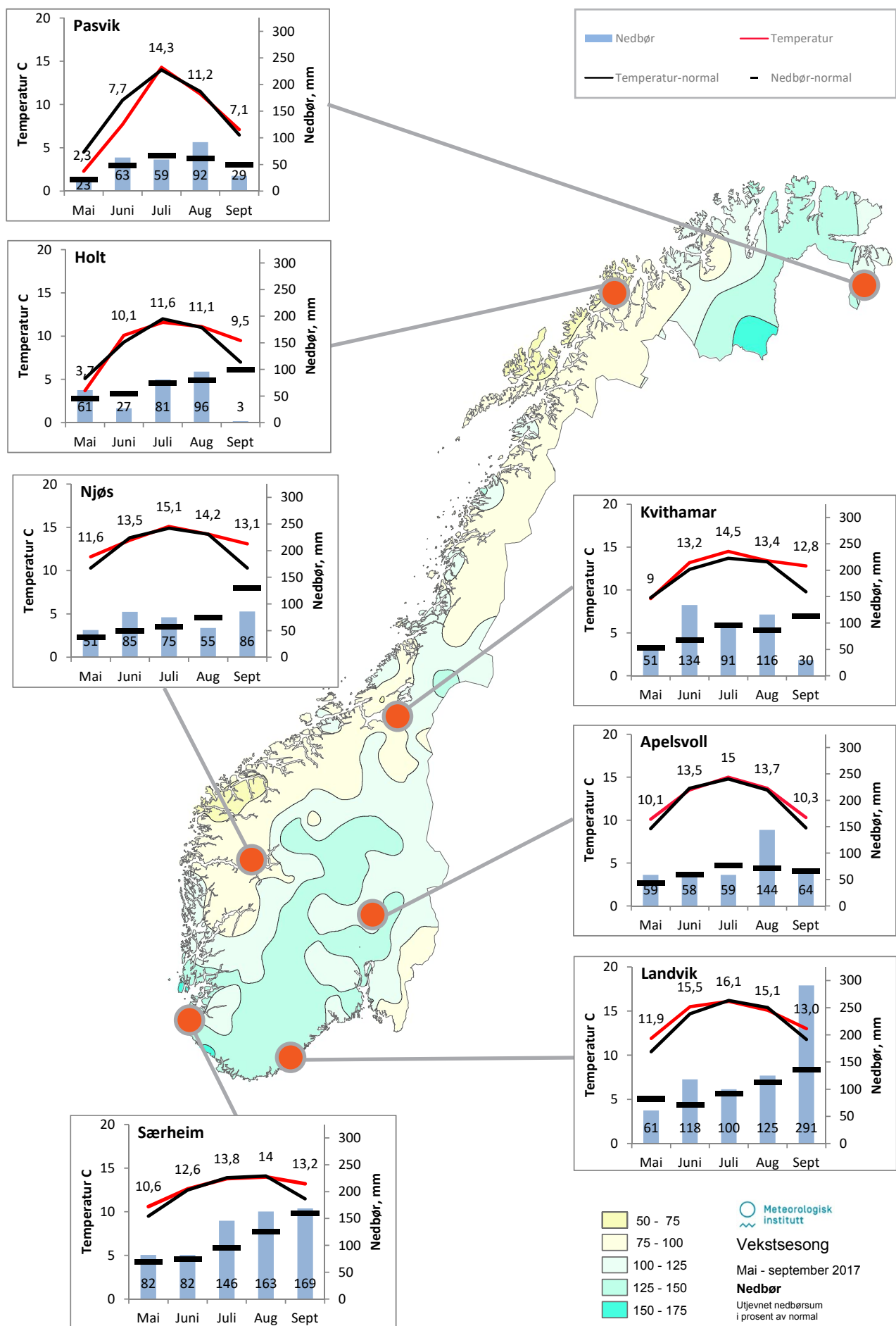
Månedstemperaturen i august var 0,2 grader lavere enn normalt i gjennomsnitt for alle 18 stasjonene. Samlet var august en våt måned, og det ble registrert 30% mer nedbør enn normalt i gjennomsnitt. Bare ved Ullensvang og Njøs ble det målt nedbørmengder lavere enn normalt, mens enkelte stasjoner i Midt-Norge fikk nedbørmengder godt over normalen. Stasjonen Apelsvoll fikk det doble av normal nedbør i August.

September

Månedstemperaturen for September var høyere enn normalt for alle 18 stasjonene, og forholdsvis høyest ved stasjonene i Midt- og Nord-Norge. September ble avsluttet med ekstremvær på Sørlandet, der det ble registrert enorme nedbørmengder enkelte steder. Ved stasjonen Lyngdal ble det registrert 122 mm den 30. september, og totalt 343 mm for hele september. Fra og med Trøndelag og nordover kom det mindre 30 % av normal nedbør i september ved nesten all stasjonene som er omtalt her, og ved Holt i Tromsø ble det registrert bare 3 mm nedbør for hele måneden.

Vekstsesongen 2017

Varmesummen for hele vekstsesongen (mai-september) ble mellom 91 og 110 % av normalen ved de av LMT sine målestasjoner som er med i denne oversikten (Figur 3). Stasjonene Tingvoll og Kvithamar hadde størst avvik, med henholdsvis 110 % og 108 % i forhold til normal varmesum. Pasvik hadde betydelig lavere varmesum enn normalt, noe som skyldes en veldig kald mai og juni.

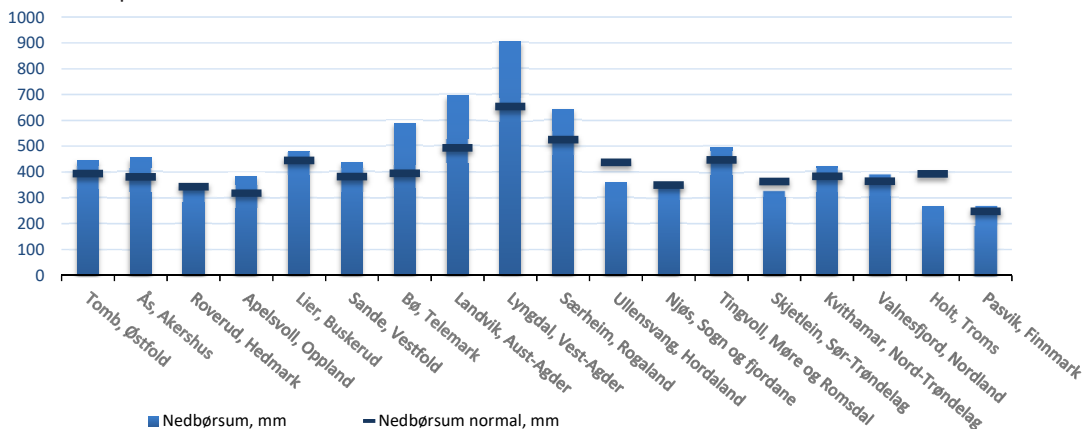
Figur 3. Gjennomsnittstemperatur og månedlig nedbørsum for vekstsesongen (mai til september) 2017 sammenlignet med normalverdier (1961-1990) for 7 av målestasjonene LMT henter data fra. Kartet viser utjevnet nedbørssum i prosent av normal for vekstsesongen (kartet er hentet fra Meteorologisk Institutt; Været i Norge. Klimatologisk månedsoversikt september 2017 og vekstsesongen 2017; http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/)

Varmesum

En dag med døgnmiddeltemperatur på 15 °C gir varmesum = 15 graddager. Ved beregning av varmesum for hele vekstsesongen summeres antall graddager for alle dager i månedene mai til og med september.

Samlet nedbør i perioden mai-september varierte mye. Stasjonene Bø i Telemark og Landvik i Aust-Agder fikk henholdsvis 149 og 141 % av normal nedbør, mens Holt bare fikk 68 % av normal nedbør totalt i løpet av vekstsesongen, fig. 4. I gjennomsnitt ble det registrert 110 % av normal nedbør ved de 18 stasjonene som er med i denne oversikten. Totalt i vekstsesongen kom det mest nedbør ved stasjonen Hjelmeland i Rogaland (961 mm), med Lyngdal i Vest-Agder (904 mm) og Kvam i Rogaland (862 mm) på de neste plassene.

Høyeste maksimumstemperatur sommeren 2017, 31,8 °C (Tabell 1), ble registrert ved stasjonen Sigdal-Nedre Eggedal, Buskerud den 27.mai. Ingen stasjoner hadde mer enn en dag med maksimumstemperatur over 30 grader, og til sammen 4 stasjoner passerte denne grensa. Høyest temperatur gjennom vekstsesongen hadde Tingvoll i Møre og Romsdal med 10 % høyere temperatur enn normalen i gjennomsnitt. Kvithamar i Nord-Trøndelag kom på andreplass med 8 % høyere gjennomsnittstemperatur enn normalen.

Figur 4. Nedbør i perioden mai – september 2017 ved noen av målestasjonene LMT henter data fra. Verdiene er satt opp mot 'normalverdier' som er beregnet på grunnlag av nedbør-normalene (1961-90) for månedene mai – september

FORFATTERE:

Halvard Hole, Berit Nordskog og Håvard Eikemo, NIBIO

Epost: lmt@nibio.no

Forsidefoto: LMT sin målestasjon på Landvik i Grimstad. Foto:Erling Fløistad

Tabell 1. Stasjoner med høyest maksimumstemperatur og antall dager med maksimumstemperatur over 30 grader i vekstsesongen 2017

Stasjon, fylke	Maks temp., °C	Dato
Sigdal-Nedre Eggedal, Buskerud	31,8	27.05
Kvelde, Vestfold	31,3	01.07
Kise, Hedmark	30,7	27.05
Flesberg, Buskerud	30,4	27.05

Kilder

Meteorologisk Institutt. Været i Norge - klimatologisk månedsoversikt 2017

Stein Kristiansen, Reidun Gangstø Skaland, Hanna Szewczyk-Bartnicka. 2017 (MET). Været i Norge. Klimatologisk månedsoversikt. September og vekstsesongen 2017

Hanne Heiberg, Stein Kristiansen, Reidun Gangstø Skaland, Hanna Szewczyk-Bartnicka, Helga Therese Tilley Tajet. Været i Norge. 2017 (MET). Klimatologisk månedsoversikt. Februar og vintersesongen 2017

Meteorologisk Institutt. EKlima. Normaler: http://sharki.oslo.dnmi.no/portal/page?_pageid=73,39035,73_39049&_dad=portal&_schema=PORTAL

NRK og Meteorologisk institutt. <http://www.yr.no>

NIBIO, Landbruksmeteorologisk Tjeneste (LMT), værdata. <http://lmt.nibio.no>, data fra 18 utvalgte målestasjoner